

Vaala Poukamo**Kivikautisen asuinpaikan tarkastus***Kylä:* Niska*Kiinteistötunnus:* 785-404-0028-0005*Peruskartta:* 3423 10 VAALA $p = 7162\ 320, i = 3490980, k = 125$ *Suunta ja etäisyys Vaalan kirkosta:* Länsilounaaseen 1,5 km.*Muinaisjäännöstunnus:* 785010038*Järjestysnumero:* 38*Aiemmat tutkimukset:* Leena Tomanterä–Marja Mustakallio, inventointi 1969. Esa Suominen, tarkastus 1987*Aiemmat löydöt:* KM 4082:1–9, 4737:1–3, 17954:1–6.*Tarkastuksen syy:* Alueen kaavoitus*Tarkastuspäivä:* 23.10.2007.*Tarkastuslöydöt:* kvartsia, ei otettu talteen*Valokuvat:* KaiM 7445*Kohteen laajuus:* ?*Laajuuden arviointiperuste:* -*Sijainti ja maaston kuvaus:*

Kohde sijaitsee Oulujoen lounaisrannalla, noin 0,7 km Vaalankurkun sillasta luoteeseen. Ennen säännöstelyä paikka on ollut 0,3 kilometriä Iso Kauvansaaren kohdalla olleiden koskien yläpuolella. Paikalla on pelto, joka on aiemmin ulottunut luoteisosastaan rantaan asti. Nyt jokirannassa olevan osaan on tehty venelaituri sekä uimaranta pukeutumiskoppeineen ja sementtirenkaassa olevine nuotiopaikkoineen. Rantaan tulee tie Jylhämäntieltä, ensin kohtisuoraan kohti rantaa katkaisten pellon kahtia ja sitten se kääntyy rannan suuntaisesti luoteeseen. Aiemmin pelto on ulottunut rantaan tulevan, pellon katkaisevan tien luoteispuolella Jylhämäntiehen asti, nyt peltona on vain kapea, uimarantaan rajoittuva kaista. Rantaan tulevan tien kaakkoispuolella pelto on ilmeisesti jonkin verran kaventunut rannan puoleisesta osastaan, se on kuitenkin suunnilleen alkuperäisen kokoinen. Täällä pelto ei ole ulottunut rantaan asti vaan pellon ja rannan välissä on ollut pieni niemi.

Pelto oli tarkastuksen aikaan nurmella, vain luoteispäässä oli perunalla ollutta kohtaa, josta oli mahdollista tehdä havainnot. Uimarannan ja tien kohdalle oli mitä ilmeisimmin ajettu hiekkaa, siellä havaintojen teko oli mahdotonta. Pellon ja uimarannan välissä kasvoi pienehköä koivua, muuten peltoa ympäröi muhkurainen maaperä, joka kasvoi pääasiassa pientä mäntyä.

Tarkastushavainnot:

Tein rantaan tulevan tien kaakkoispuolella olevaan peltoon koepistoja lapiolla. Yhdessä kohdassa paksun multakerroksen alla näytti olevan harmaata hiekkaa, ennen kuin se muuttui ruskeaksi, muissa kohdissa oli vain paksulta multaa. Mitään viitteitä muinaisjäännöksestä en havainnut.

Pellon luoteispäässä olleesta avoimesta kohdasta löysin muutaman kvartsi-iskoksen. Täällä pelto oli muokattu hiekkaa myöten, niin että pintakerros oli tuhoutunut. Pellon ympärillä olleessa suoperäisessä metsässä en päässyt turvekerroksesta läpi lapioineni, joten sieltä en havainnot pystynyt tekemään.

Vuoden 1969 inventointikerroksessa sanotaan, että löytöjä oli erityisen paljon pellon rannanpuoleisessa osassa noin 10 metrin levyisenä kaistaleena. Mukana olevan karttaan ei kuitenkaan ole merkitty löytöaluetta. Vaalan muinaisjäännösluettelo on asuinpaikka on merkitty rantaan tulevan tien kaakkoispuolelle, melko lähelle Jylhämäntietä. Se ei tunnu kovin hyvin sopivan sanalliseen kuvaukseen keskeisestä löytöalueesta. Todennäköisempi sijainti on uimarannan alle jäänyt alue. Vuoden 1987 tarkastuksessa tien kaakkoispuolelta löytyi kuitenkin peltomullasta yksi kvartsi-iskos, joten sielläkin on asuinpaikkaa ollut. Joka tapauksessa vaikuttaa siltä, että asuinpaikka on pahoin tuhoutunut.

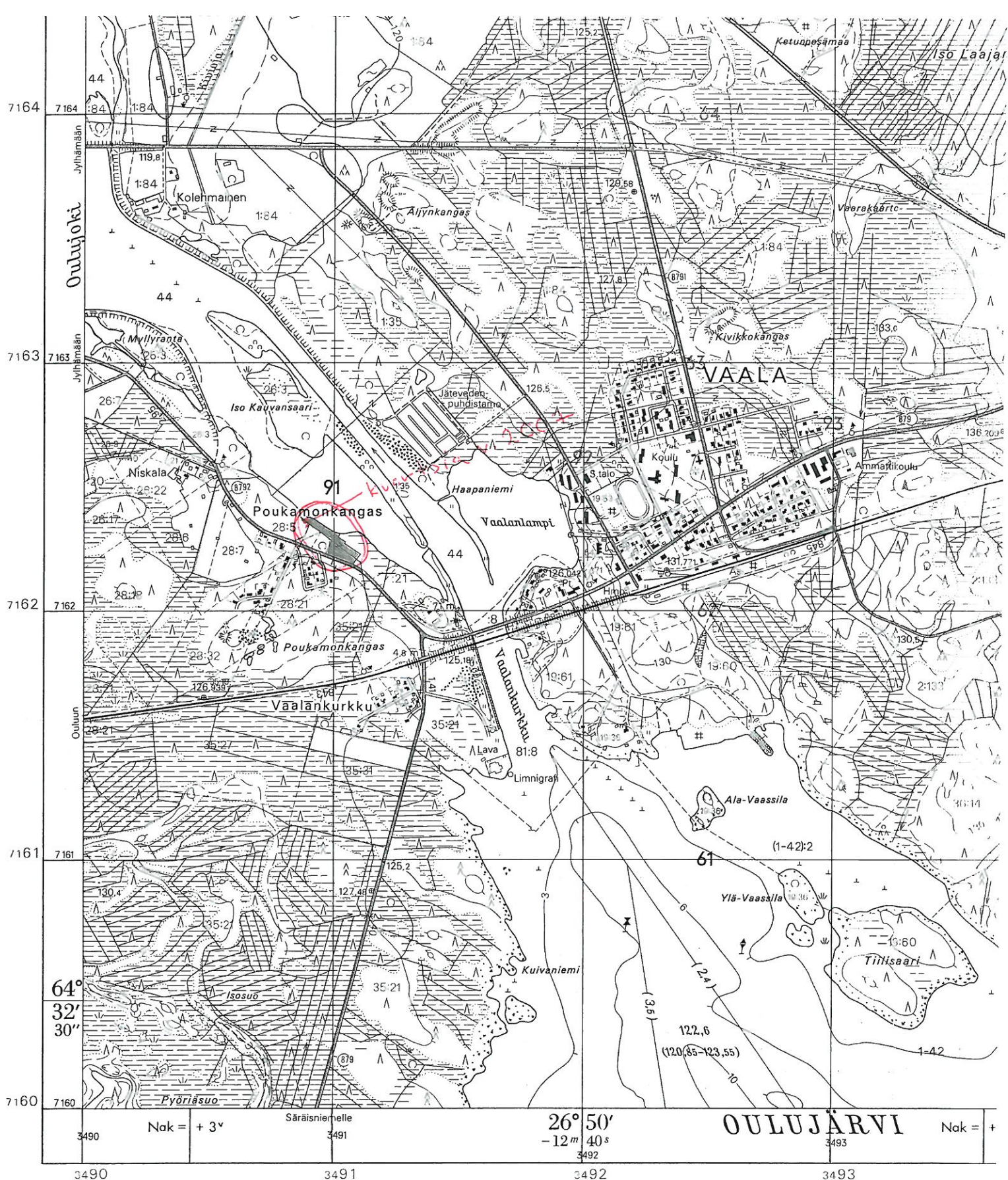
Kajaanissa 14.10.2008

Esa Suominen

Kohde kaakosta, uimaranta ja venelaituri.

KaiM 7445.

© MAANMITTAUSHALLITUS, HELSINKI 1980

Karttarunkona stereokartoitus Aviograph B 8-stereokojeella 1:10 000
ja osittain kaavojen pohjakartta 1:2000, Ilmakuvaus v.1973
Alueella magneettisia häiriöitä

Korkeudet metreinä mere-
Vähentämällä 0.140 m sa

Kopio peruskartasta 3423 10 VAALA 1980, 1:20000.